

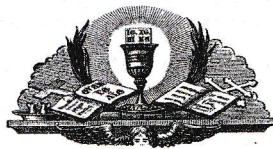
Arhimandrit Cleopa Ilie

**OPT CUVINTE
DESPRE MINUNILE LUI DUMNEZEU
DIN ZIDIRI**

Se tipărește cu binecuvântarea
Înalt Prea Sfințitului **CALINIC**
Episcopul Argeșului

© Toate drepturile asupra prezentei ediției
Aparțin editurii „Credința strămoșească” - 2018

ISBN 973-8256-37-2

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	5
Minunile lui Dumnezeu din zidiri.....	6
Minunile lui Dumnezeu din cele patru anotimpuri și din cele patru stihii.....	20
Minunile lui Dumnezeu din iarbă și din flori.....	31
Minunile lui Dumnezeu din lumea arborilor și a lemnelor roditoare.....	41
Minunile lui Dumnezeu din lumea viețuitoarelor mici.....	53
Minunile lui Dumnezeu din lumea celor zburătoare prin aer și prin ape.....	59
Minunile lui Dumnezeu din lumea viețuitoarelor din ape.....	72
Minunile lui Dumnezeu la viețuitoarele de pe uscat.....	85
I. Cuvânt la facerea omului al Sfântului Vasile cel Mare.....	111
II. Cuvânt la facerea omului al Sfântului Vasile cel Mare.....	128
Dialog în tren între Părintele Ilie Cleopa și un grup de ofițeri.....	144

MINUNILE LUI DUMNEZEU DIN ZIDIRI

Mare ești, Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este îndeajuns spre lauda minunilor Tale!

Toată lumea aceasta văzută, pe care a făcut-o Dumnezeu, este o carte pururea deschisă înaintea ochilor noștri, în care pururea putem citi, prin privirea ochilor și a minții noastre, nenumăratele minuni pe care le-a pus Ziditorul în zidirea Sa.

Mai întâi de toate mintea noastră se minunează când gândește cât este de nemărginit Dumnezeu în toate privințele și când cugetă la acel ocean nestrăbătut și mult dorit al dumnezeirii. Apoi ea se uimește și se spăimântează când se întreabă cum a adus Dumnezeu toate lucrurile din nimic la existență (Sfântul Maxim Mărturisitorul, suta I-a a cap. *Pentru dragoste*).

Încă se minunează mintea noastră gândindu-se cum, pe cele ce le-a adus întru ființă, Dumnezeu le-a făcut într-o clipă de vreme, căci cerul și pământul - cele două margini desăvârșite ale întregii lumi - dintru început le-a făcut însărcinate, gata de rod, spre a putea naște toate celelalte zidiri care se cuprind întru ele. Pe cer l-a făcut însărcinat cu luminători, cu stele și cu felurite lumini, iar pe pământ l-a făcut însărcinat cu diferite feluri de saduri și de vietăți, încă

și apa a însărcinat-o cu mare felurime de pești, de viețuitoare și păsări zburătoare.

Acestea le arată marele Grigorie Teologul, zicând: „Întru început a făcut Dumnezeu cerul și pământul... și pământul era amestecat cu apa. Dar erau însărcinate amândouă cu văzduh și cu felurite viețuitoare și saduri, iar cerul cu deosebite lumini și luminători” (Cap. 21 *Al celor firești și teologice*, citat de la Sfântul Nicodim Aghioritul, în *Paza celor cinci simțiri*. Cap II, pag. 351).

Apoi de mare mirare și spaimă se va umple mintea noastră, când va cugeta că Dumnezeu nu numai la început a făcut lumea aceasta din nimic (Facere 1,1), ci că El și acum lucrează la facerea ei, după cele scrise: „*Tatăl Meu până acum lucrează; și Eu lucrez*” (Ioan 5,17). Și iarăși: „*Cela ce faci pe îngerii Tăi duhuri și pe slugile Tale pară de foc*” (Psalmul 103,5). Sau: „*Cel ce ai întemeiat pământul peste întărirea lui și nu se va clătina în veacul veacului*” (Psalmul 103,6).

Dar cum Dumnezeu pe îngerii cei odată făcuți, iarăși îi face și cum pământul cel odată făcut pentru totdeauna și în vremea de față încă îl întemeiază? La acestea ne răspunde dumnezeiescul Grigorie Teologul, spunându-ne că acestea se mai fac și acum prin „*pronia, împreună ținerea și ajutorința Sa*” (*Cuvântul al II-lea pentru Fiul*).

Așadar, mintea noastră, cugetând la acestea, se bucură foarte mult și se minunează, înțelegând pe Dumnezeu ca Ziditor al zidirii în toată vremea, ca împreună-țiiitor și văzând ajutorarea zidirilor (care este o împreună păzire și împreună lucrare

a lucrurilor înființate), numește pe Dumnezeu lucrător și împreună lucrător și dintru amândouă felurile de pronii se îndeamnă a numi pe Dumnezeu purtător de grijă al tuturor (Idem pag. 353) și a zice cuvintele Apostolului: *Căci întru Dânsul trăim și ne mișcăm și suntem* (Fapte 17,28).

De asemenea, ea ne îndeamnă a zice mai cu încredințare și hotărâre: *că de la Dânsul și printr-Însul și întru Dânsul sunt toate* (Romani 11,36). Prin cuvintele *de la Dânsul* se arată zidirea celor ce sunt; când se spune: *printr-Însul*, se arată cuprinderea; iar prin cuvintele *întru Dânsul*, ajutorința celor ce sunt. Acestea ca și cum ar zice că Dumnezeu este Începutul, Mijlocul și Sfârșitul celor ce sunt.

Iar Marele Vasile, tâlcuind cuvintele acestea ale apostolului, zice:

- „*de la Dânsul* - celor ce sunt le este pricină de a fi;

- *printr-Însul* - tuturor le este statornicia și alcătuirea; pentru acestea cu adevărat și

- *întru Dânsul* s-au întors toate cu oarecare neținută dorire și negrăită iubire, către Începătorul și Dătătorul vieții privind” (*Cuvântul cinci pentru Sfântul Duh*).

Încă și marele Apostol Pavel - gura lui Hristos și marele vas al alegerii - arată că *cele nevăzute ale lui Dumnezeu se văd de la zidirea lumii, din fapte socotindu-se, și veșnica Lui putere și dumnezeirea, așa ca ei să fie fără de răspuns* (Romani 1,20), prin aceste cuvinte învățându-ne că din privirea zidirilor lui Dumnezeu se văd și se înțeleg însușirile cele nevăzute ale lui Dumnezeu.

Mare și nestrămutat adevăr arată Sfânta Scriptură aici, căci cine, având ochii sufletului său luminați, nu va vedea și nu va înțelege din zidirile lui Dumnezeu și însușirile Sale cele nevăzute, adică atotputernicia, dragostea, dreptatea, mila, pronia, înțelepciunea și măiestria Lui, și, înțelegând acestea, nu se va umple de recunoștință către El și nu va îndemna de a crede și a se teme de El și de a-I sluji Lui cu frică și cutremur?

Ba încă și mai mult, minunile cele ce se văd și se înțeleg din zidire, se fac materie a numelor lui Dumnezeu, după cum arată despre aceasta dumnezeiescul Părinte Grigorie de Nyssa, căci, tâlcuind cuvintele: *Mir vărsat este Numele Tău* (Cântarea Cântărilor 1,2), zice: „Iar minunile cele ce se văd (în zidire) întru totul dau materie numelor celor teologice, cum sunt: Înțelept, Puternic, Bun, Sfânt, Fericit și de-a pururea Țiitor, Judecător, Mântuitor și altele. Căci toate acestea arată puțină oarecare felurime a dumnezeiescului Mir, pe care, prin minunile cele ce se văd în ea, toată zidirea a supt-o întru sineși, asemenea unui vas mirositor” (Tom I, Cuvântul 1 la Cântarea Cântărilor).

Deci, sufletul cel credincios și luminat, înțelegând din alcătuirea și mișcarea zidirilor pe cele nevăzute ale lui Dumnezeu, se umple de mirare și de spaimă și zice către El ca David: *Minunate sunt lucrurile Tale și sufletul meu le cunoaște foarte* (Ps. 138,14). Așadar, omul credincios învață de la toate zidirile lui Dumnezeu cele despre Dânsul și despre însușirile Lui cele nevăzute. Acest lucru și Marele Vasile îl arată, zicând: „Toată lumea aceasta

văzută este o școală a sufletelor celor cuvântătoare” (*Hexaimeron*, Cuvânt 1, pag. 1, Buc. 1828). Iar Sfântul Grigorie de Nyssa, vorbind în chip asemănător, zice: „Toată zidirea aceasta văzută strigă ca o trâmbiță din înaltul cerului către noi că este Ziditorul ei” (*Comentariu la viața lui Moise*).

Frații mei, când privim cu atenție la toate zidirile lui Dumnezeu din lumea aceasta, nu știm de ce să ne minunăm mai mult. Căci de la furnică și cele cu mult mai mici decât ea și până la ceruri, toate vestesc cele nevăzute ale lui Dumnezeu. Și din unele cunoaștem dragostea, din altele puterea, din altele înțelepciunea, mila, pronia și celelalte însușiri ale Lui. Și așa din toate acestea ne învățăm adevărul de Dumnezeu.

Iar chipul prin care ne suim de la cele pricinuite (create) către Pricinuitorul (Creatorul) este acesta: precum - de pildă - un îndrăgostit, vrând a trage pe cea îndrăgită spre dorul său și să se unească cu dânsa, trimite ca pe niște mijlocitoare către dânsa oarecare daruri atrăgătoare și logoditoare, cu scopul ca printr-însele atrasă fiind și cea îndrăgită, să se îndrăgostească și ea spre a pofti unirea cu el; în acest chip și Ziditorul a toate, fiindcă este din fire însuși Cuvânt, pentru aceasta cu cuvinte duhovnicești a zidit toate cele ce sunt simțite și gândite. Căci zice Cuvântătorul de Dumnezeu Ioan: *Toate printr-Însul - adică prin Cuvânt - s-au făcut; și fără de Dânsul nimic nu s-a făcut din cele ce s-au făcut* (Ioan 1,3).

Și cuvântătorul de Dumnezeu Grigorie, în *Cuvântul al doilea pentru Fiul*, zice: „Căci ce este care

nu s-a alcătuit prin Cuvânt? Și pe urmă a zidit pe minte cuvântătoare, adică i-a dăruit ei o putere firească, îndemânatică spre a cerca și a încăpea cuvintele acestea duhovnicești pe care Ziditorul Cuvânt le-a pus întru cele ce sunt, și așa, printr-însele, ca prin niște plocoane sau daruri atrăgătoare, să o tragă pe ea spre dragostea și dorirea cea nepătimașă a Ziditorului, și atrasă fiind, să se unească cu Dânsul îndată și să se ferească”.

Așadar, Cuvântul, adică Ziditorul Cel mai înainte de veci, pe de o parte, iar mintea cea cuvântătoare a omului, pe de altă parte, sunt două margini. Iar cuvintele cele duhovnicești sunt ca niște mijlocitoare ale acestor două margini și pricinuitoare unirii lor. Deci, întrucât mintea cea cuvântătoare este slabă și nedesăvârșită, are trebuință de cuvintele cele duhovnicești din zidire, ca printr-însele împuternicindu-se și făcându-se desăvârșită să se suie la unirea cea mai presus de cuvânt a Cuvântului celui ziditor. Iar când ea se va uni cu Acela, prin unirea ce se cheamă mai presus de minte, după marele Dionisie, adică atunci când amândouă marginile se vor uni, atunci mintea cea cuvântătoare cu Cuvântul Ziditorului, atunci mijlocirile se fac nelucrătoare și cuvintele firești ale celor ce există sunt de prisos.

Pentru aceea a zis și purtătorul de Dumnezeu, Părintele nostru Maxim: „Cele simțite și cele gândite sunt mijlociri ale lui Dumnezeu și ale oamenilor, decât care mai presus se face mintea cea omenească, atunci când ajunge la Dumnezeu” (Cuvântul 4 al sutei a 5-a al celor teologice).